

PERSBERICHT BESTUUR VSK d.d. 19 maart 2009

ERKENNING VOOR ELISABETH FRITZL

Vandaag is Josef Fritzl veroordeeld voor het jarenlang opsluiten, folteren en misbruiken van zijn dochter en voor de moord op een van de kinderen die hij bij haar verwekte. Het bestuur van de Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling binnen gezin, familie en andere vertrouwensrelaties (VSK) is verheugd dat Josef Fritzl zich heeft moeten verantwoorden voor de rechter. Het is een erkenning van het feit dat zijn daden onacceptabel en misdadig zijn en dat hij enorm leed heeft aangericht. Tegelijkertijd maken wij ons zorgen om de talloze gevallen waarin deze erkenning niet plaatsvindt. Ook in Nederland.

Ook in Nederland komen de dramatische situaties zoals die in Oostenrijk voor: kinderen die verwekt worden uit een incestrelatie. Ook hier komt het voor dat een dochter zwanger raakt van haar vader, een zus van haar broer, een nicht van haar neef of oom. Het gegeven is nu eenmaal dat de meerderheid van de vrouwen op een 'vruchtbare' leeftijd binnen een jaar zwanger is als er geen anticonceptie wordt gebruikt. Ook in Nederland worden slachtoffers opgesloten, misschien niet lichamelijk zoals in Oostenrijk, maar wel geestelijk en vaak ook jarenlang. De leden van de VSK zijn vrijwel allemaal slachtoffer van, soms jarenlang, seksueel misbruik. Voor hen was de schok die vorig jaar door de media ging naar aanleiding van de incestaffaire in Oostenrijk ook opnieuw weer een persoonlijke schok, en een confrontatie met een verleden waarvan de buitenwereld vaak niet op de hoogte was of zei te zijn. Het proces betekent een nieuwe golf van aandacht, en een nieuwe confrontatie.

In 1997 is door Van Heerbeek en Van Duuren onderzoek gedaan naar seksueel misbruik door vaders waarbij het slachtoffer zwanger werd. In dit kwalitatieve onderzoek zijn door de slachtoffers dramatische verhalen verteld, waarin onbeschrijflijk leed voorkomt. Het gegeven van een zwangerschap en het geboren worden van een kind uit deze zwangerschap legt een zware hypotheek op de toekomst van de direct betrokkenen en op die van de generaties daarna. Immers: Van wie kom ik? Wie ben ik? Wie kan ik worden? Ook als er een abortus wordt gepleegd, legt dit een hypotheek op de toekomst van het slachtoffer. Het bestuur van de VSK vindt het van het allergrootste belang dat voor deze specifieke consequenties van seksueel misbruik meer aandacht komt in Nederland. Wij hebben daarvoor al vaker aandacht gevraagd, ook via politici, maar het lijkt wel alsof de buitenwereld naar aanleiding van een grote incestaffaire als in Oostenrijk even in rep en roer is, dan met een zucht van opluchting constateert dat het met de slachtoffers al wat beter gaat –zoals in de media wordt gemeld - en het verder overlaat aan...ja, aan wie eigenlijk? Vaak vooral aan het slachtoffer, in de hoop dat de hulpverlening zijn best doet.

Maar, is er wel de beste hulpverlening voor het slachtoffer, en kan de buitenwereld er serieus het beste van hopen? Het bestuur van de VSK vraagt met klem aandacht voor het gegeven dat de hulpverlening aan slachtoffers zeer moeizaam verloopt. Vraag en aanbod komen niet meer bij elkaar door de bureaucratische werkwijze en door de zeer formele procedures die gehanteerd worden binnen de (jeugd)hulpverlening. Daardoor verdwijnt de hulpvraag van het seksueel misbruikte kind, samen met het kind. Dat is een zeer verontrustende situatie. Immers: je bent niet zozeer gedoemd te herhalen wat je overkomen is, je bent gedoemd te herhalen dat wat je vergeten bent.

Als wij er niet in slagen de hulpverlening grootschaliger en zo toegankelijk mogelijk te maken, kunnen we nog jaren vooruit met altijd weer te laat hulp te verlenen. Namelijk pas als

slachtoffers partners kiezen, kinderen hebben en mogelijk vastlopen in hun situatie door herbelevingen van hun verleden en angsten, tot zij het totaal niet meer aankunnen.

Laten we lering trekken uit de Oostenrijkse situatie. Laten we op een goede en toegankelijke manier aandacht besteden aan slachtoffers van seksueel misdrijf en aan hun hulpvragen. En, laten we vooral nadenken over het voorkomen van seksueel misbruik en daar goede plannen voor maken. Immers, het enige dat echt helpt is: dat het niet gebeurd zou zijn. Anders rest niets anders dan leren leven met de littekens die deze trauma's achterlaten. Daarom is goede en tijdige hulp van het allergrootste belang.

De VSK behartigt al meer dan 25 jaar de belangen van de slachtoffers van seksuele kindermishandeling. Zie www.vsknederland.nl voor meer informatie.

Namens het bestuur van de VSK,

Drs. Janny van Heerbeek (voorzitter)

Noot voor de redactie

Voor meer informatie: Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling, Marijke Naezer (beleidsmedewerker), 030-7892250 of 06-21905704, vsk@movisie.nl.